

Czy ufam mojemu Bogu?

23

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- uświadamianie wartości, jaka tkwi w poddaniu swojej woli Chrystusowi – jednemu Zbawicielowi człowieka, który gwarantuje mu osiągnięcie prawdziwego szczęścia;
- ukazywanie zagrożeń płynących z korzystania z magii i astrologii, w każdej postaci.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe. Uczeń:

- omawia własnymi słowami biblijną naukę o Bogu, jedynym Zbawcy i zobowiązaniach wynikających z pierwszego przykazania;
- na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wyjaśnia, czym jest wolna wola i wymienia postawy i zachowania, które ją ograniczają;
- wykorzystując treści z lekcji, formułuje argumenty przeciw wierze w horoskopy, czytaniu wróżb, zabobonom itp.
- po lekcji dokonuje właściwej oceny wróżbiarstwa, astrologii i horoskopów.

Pojęcia, postaci:

Chrystus – jedyny Zbawiciel, ateizm praktyczny, horoskop, wróżbiarstwo, astrologia, zabobon, przeznaczenie, wolna wola.

Wartości:

czystość wiary, rozwój wiary, szacunek dla rozumu, rozumność wiary.

1

propozycja realizacji

1. Nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę na temat: Dlaczego człowiek ulega pokusie okultyzmu: wróżbiarstwu, horoskopom, zabobonom? Czy można pogodzić praktyki okultystyczne z treścią pierwszego przykazania *Dekalogu*? Co zagraża człowiekowi poddającemu się tym praktykom?
2. Odczytanie i omówienie kolejno argumentów z podręcznika ucznia:
 - Przeznaczenie czy wolna wola?
 - Kto powie mi o mojej przyszłości?

3. Nauczyciel podsumowując dyskusję, wyjaśnia uczniom, dlaczego zajmowanie się wróżbiarstwem, przepowiedniami, astrologią i horoskopami, spirytyzmem, itp. jest grzechem i jakie zagrożenia z tego wypływają.
4. Jeżeli czas lekcji na to pozwoli, można rozszerzyć informacje podawane uczniom na temat horoskopów, korzystając z książki A. Wronka, *Magia, wróżby, opętanie*. Publikacja z serii: *Kto myśli nie błądzi!*, nr 1, s. 11–16. Gdyby było zbyt mało czasu, nauczyciel powinien przejść do omówienia tekstów biblijnych.
5. Uczniowie odczytują fragmenty Pisma Świętego (Iz 43, 10–11 i Dz 4, 10–12). Na podstawie odczytanych fragmentów katecheta wyjaśnia, że to Jezus jest jedynym Zbawicielem i tylko w Nim człowiek powinien pokładać wszystkie swoje nadzieje, Jemu ufać i wierzyć.
6. Notatka:
Wróżbiarstwo, wiara w horoskopy i astrologię, posługiwanie się magią to poważne wykroczenia przeciw Bogu, ponieważ stosując te praktyki, szukamy wiedzy pochodzącej z ponadnaturalnego źródła, innego niż Bóg. Pismo Święte wyraźnie potępia wszelkiego rodzaju praktyki wróżbiarskie (por. Pwt 18, 9–12).

Modlitwa Modlitwa do Ducha Świętego.

inna propozycja pracy na lekcji

Lekcję rozpoczyna dyskusja na temat tego, co zawierają horoskopy. Nawet jeśli uczniowie nie czytują horoskopów, natrafiają na nie (np. w każdym programie telewizyjnym). Uczniowie usiłują określić, jakie błędy logiczne znajdują się w horoskopach. Wreszcie nauczyciel przechodzi do pogadanki na temat grzechu wróżbiarstwa (można posłużyć się podręcznikiem, wieloma artykułami z prasy katolickiej na ten temat, jak również tekstem biblijnym 1 Sm 28, 3–25)¹⁸. Odradza się czytania horoskopów na lekcji, nawet w celach ćwiczeniowych. Skoro mamy wykazać, że jest to grzechem, błędem pedagogicznym byłoby popełnianie go w celu ćwiczenia.

Innym sposobem przeprowadzenia jednostki jest wskazanie na wydarzenia życia, jakie wiążą się ze szczególną opieką ze strony Boga. Jeśli klasa jest śmiała i uczniowie chętnie dzielą się swoimi przeżyciami, lekcja ta może się udać. Wyjście we wstępnej dyskusji od zauważenia, jak działa Bóg, stwarza możliwość ukazania, czym różni się interwencja Boga w życiu człowieka od celu, jaki niosą ze sobą horoskopy¹⁹.

¹⁸ Tekst ten był wspomniany w kl. I przy temacie 15.

¹⁹ Przy okazji uczniowie mogą zadawać mnóstwo pytań, np. o wywoływanie duchów, białą i czarną magię. Nie należy tych pytań pomijać. Kompetentne, a jednocześnie przystępne odpowiedzi na takie pytania znajdziemy w książkach J. Salija *Szukającym drogi. Pytania nieobojętne* itp.

W trakcie tej lekcji nauczyciel, mając świadomość, że wielu uczniów, zwłaszcza dziewcząt, uwikłanych jest w czytanie horoskopów lub astrologię, nie powinien prowadzić do składania przez nich jednoznacznych deklaracji typu: Czy zerwiesz z czytaniem horoskopów? Czy przestaniesz zajmować się bzdurami astrologicznymi? Podobnie nie należy zadawać pytania, jak często uczniowie czytają horoskopy. Raczej trzeba „rzucić słowa na wiatr”. Uczniowie sami to przemyślą i zapewne część z nich po cichu wycofa się z takich praktyk. Trzeba zostawić duży margines na działanie Boga w sumieniu konkretnego człowieka. Nauczyciel ma tylko za zadanie to sumienie obudzić.

Jednostka lekcyjna rozpoczyna się w podręczniku listem, w którym przedstawiona została prawda o agresywnej promocji horoskopów i wróżbiarstwa. Od razu następuje przejście do zagadnienia, czy można takie praktyki pogodzić z wiarą. W dowodzeniu wykorzystano dwa teksty biblijne: pierwszy mówi o konieczności dawania świadectwa o Jedynym Bogu, drugi ukazuje Jezusa jako Jedynego Zbawiciela. Teksty mają prowadzić do ważnej konstatacji: Jeśli jestem wierzący, to Chrystus jest dla mnie Jedynym Zbawcą (a nie jednym z wielu). Do tego prowadzą rozważania – Bóg domaga się wyłączności, także krytyka ateizmu praktycznego, który polega na takim życiu, jakby Boga nie było. Uczniowie powinni zrozumieć, czym jest powaga wiary i uczciwość w jej wyznawaniu.

Dopiero po ukazaniu problemu z punktu widzenia wiary następuje zdroworozsądkowa krytyka horoskopów i astrologii. Pod koniec lekcji, tytułem podsumowania, teksty w podręczniku odpowiadają na pytania o wolną wolę człowieka (przeciwstawioną przeznaczeniu) i o zaufanie Bogu, w odniesieniu do przyszłości.

W pracy nad podręcznikiem można przyjąć następujący schemat: wiara – zdrowy rozsądek – podsumowanie. Można jednakże wiarę potraktować też jako punkt ostatni (do niej się dochodzi). To zależy przede wszystkim od poziomu religijnego klasy. Dla uczniów poważniej traktujących swoją wiarę (czy kwestie uczciwości) należy przyjąć schematu zaproponowany w podręczniku. Uczniowie „letni” w wierze będą raczej potrzebować najpierw argumentacji zdroworozsądkowej. Jednakże nie może to oznaczać, że uzasadnienie z pozycji wiary zejdzie na dalszy plan. Wielkim błędem jest „użytecznościowe” tłumaczenie kwestii wiary. W centrum wiary ma stać zawsze Bóg i to zarówno ze swoim autorytetem, jak i potęgą, miłością. Na tym polega powaga wiary, która ma stanowić centrum omawianych tematów związanych z *Dekalogiem*.

Polecenie 1 pracy domowej nawiązuje do problemu wolnej woli, który został ukazany w Księdze Jonasza (można porównać los Jonasza z losem Edypa, uczniowie uczyli się o tych postaciach na lekcjach języka polskiego w kl. I). W poleceniu 2 podjęta została próba zastanowienia się, jak należy się przeciwstawić bezwzględnej promocji astrologii.

Modlitwa: Modlitwa do św. Michała Archanioła.

praca domowa

Ułożenie krótkiej modlitwy – prośby, aby Chrystus był obecny w moim życiu, aby kierował moimi myślami i czynami.

Korelacja z innymi przedmiotami:

- ✓ język polski – mit o Edypie, specyfika prorocstwa w Biblii i przepowiadania przyszłości w wyroczniach greckich;
- ✓ wychowanie do życia w rodzinie – zaufanie Bogu fundamentem rodziny chrześcijańskiej.